

**VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2021**  
**Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden**  
**Utbildning och arbetsmarknad**



## INNEHÅLL

UTBILDNING OCH ARBETSMARKNADSNÄMNDEN .....	4
<b>Sammanfattning året som gått</b> .....	4
<b>Verksamhetsansvar</b> .....	4
<b>Viktiga händelser året som gått</b> .....	4
<b>Ekonomi</b> .....	5
<b>Målavstämning</b> .....	6
<b>Framtiden</b> .....	7
<b>Verksamhetsfakta</b> .....	7

# UTBILDNING OCH ARBETS- MARKNADSNÄMNDEN

## Sammanfattning året som gått

2021 har präglats av flera stora utmaningar.

Pandemin har haft stor inverkan på verksamheten, med bland annat hög sjukfrånvaro.

Budgeten har varit obalanserad med kostnader som underbudgeterats och osäkra intäkter som inte infriats. Andra intäkter har samtidigt överträffat våra antaganden. Det finns en stor avvikelse mellan halvårsrapportens prognos och bokslutet. Även om det är en förbättring av resultatet så visar avvikelserna att vi tillsammans med ekonomikontoret måste utveckla prognosverktygen.

Vi har stora utmaningar även när det gäller lokalerna, med allvarliga arbetsmiljöproblem.

BoU har haft stor omsättning på ledare men även av behöriga lärare.

Skolinspektionen har i flera granskningsrapporter påtalat brister, bland annat när det gäller huvudmannens uppföljning av verksamhetens kvalitet och kommunens kompensatoriska insatser.

## Verksamhetsansvar

### UPPDRAG

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (UAN) ansvarar för kommunens uppgifter och ärenden som avser skolväsendet enligt skollagen (2010:800), gällande skolförfattningar och förordningar, förutom de uppgifter och ärenden som kommunstyrelsen svarar för. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden är vårdgivare för elevhälsan. Nämnden är även ansvarig nämnd för arbetsmarknadsrelaterade frågor.

Inom utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde ligger:

- förskola, pedagogisk omsorg samt fritidshem,
- utbildningen inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar:
  - o förskoleklass
  - o grundskola
  - o gymnasieskola
  - o grundsärskola och gymnasiesärskola med fritidsklubb
- kommunal vuxenutbildning
- introduktionsverksamhet för nyanlända
- att agera som arbetslöshetsnämnd enligt lagen (1944:475)

- strategiska och operativa kommunala arbetsmarknadsfrågor
- det kommunala aktivitetsansvaret (KAA)

## ORGANISATION

**Central förvaltning** består av kansli, nämnd, gemensam kompetensutveckling, vikariehantering, IT- och skolbiblioteksverksamhet (Mediaenheten) och andra centrala funktioner.

**Förskolan** ska enligt läroplanen utgå från en helhetsyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en enhet. Sala kommun tillhandahåller pedagogisk omsorg även i andra former, då främst dagbarnvårdarverksamhet.

**Grundskolans** uppdrag styrs av skollag, timplan, läroplaner och kursplaner. I organisationen ingår även fritidshem och förskoleklass.

**Grundsärskolan** är ett alternativ till grundskolan för elever som inte bedöms kunna nå upp till grundskolans kunskapskrav därför att de har en utvecklingsstörning. För beslut om särskoleplacering krävs såväl pedagogisk, psykologisk, social som medicinsk utredning.

**Gymnasieskolan.** På Kungsängsgymnasiet finns följande högskoleförberedande program: ekonomiprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet, naturvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet.

De yrkesförberedande programmen är: barn- och fritidsprogrammet, el- och energiprogrammet samt fordon- och transportprogrammet.

Det finns också introduktionsprogram för de som saknar nödvändiga betyg.

På Ösby finns: naturbruksprogrammet med inriktningarna lantbruk, skog och djur samt byggprogrammet.

**Gymnasiesärskolan** finns belägen på två platser; Ösby naturbruksgymnasium och Klövervägen. På båda platserna erbjuds individuella programmet och på Ösby finns även nationella programmet med inriktningarna: skog, mark och djur; fastighet, anläggning och byggnation samt fordonsvård och godshantering.

**Arbetsmarknadsenheten** ansvarar för kommunens insatser för arbetsmarknadsåtgärder och integration.

**Vuxnas lärande** ansvarar för Komvux, Lärvux, SFI.

## Viktiga händelser året som gått

Vid årsskiftet flyttades kulturskolan till Kultur- och fritidskontorets ansvarsområde. Samtidigt flyttades ansvaret för Komvux och arbetsmarknadsenheten (AME) och bildade tillsammans med Barn- och utbildningsnämnden en ny nämnd; Utbildning och Arbetsmarknadsnämnden, med tillhörande kontor: Utbildning och Arbetsmarknad.

2021 har liksom 2020 präglats av Corona-pandemin, med fjärr- och distansundervisning och hög sjukfrånvaro bland barn, elever och personal.

Sala kommun har fortsatta utmaningar när det gäller lokaler. På flera enheter hålls luftkvaliteten på en dräglig nivå genom mobila luftrenande fläktar. Fler skolor bedriver verksamhet i tillfälliga moduler eller andra externa, för ändamålet ej anpassade lokaler.

Trappen inne i Vallaskolans äldsta byggnad har fått sättningar som bedöms så riskabla att stora delar av undervisningen tillfälligt fått flytta till de lokaler som Vallaskolans mellanstadium lämnat av arbetsmiljöskäl.

Nämnden beställde i maj en utredning om högstadiet organisation som påvisade att kvalitetsarbetet behöver förstärkas. Nämnden beslutade att dela enheten, så att den åter blir organiserad i en Vallaskolan 7-9 och Ekebyskolan.

Nämnden beslutade mot bakgrund av muntliga anmärkningar vid en brandinspektion att tillfälligt flytta årskurs 3 på Åby till Åkraskolan, men efter vårdnadshavarens reaktioner rev nämnden upp beslutet och ombyggnadsåtgärder på Åby har inletts för att få plats med alla elever.

Nämnden beslutade i juni att den kommunala dagbarnvårdarverksamheten skall avvecklas.

Kommunstyrelsen beslutade i juni att uppdra till kommundirektören att genomföra en förnyad konkurrensutlysning av Gärdesta modulskola, alternativt att ta fram en beredskapsplan i händelse av att modulerna inte kan tas i bruk vid höstterminens start 2022.

Under sommaren uppfördes en ny modul till gymnasieskolan vid Ösby.

1 juli tillträdde Anna Wiklund som ny skolchef.

Skolinspektionen har genomfört flera granskningar av skolverksamheten i Sala kommun och utifrån dessa givit huvudmannen förelägganden om åtgärder. Den kommunövergripande rapporten skall besvaras senast maj 2022.

Kommunens revisorer har efterfrågat vissa klarlägganden om hanteringen av budgeten för 2021, vilket nämnden planerar att svara på i februari 2022

Nämnden har efterfrågat åtgärder med anledning av platsbristen på elevhemmen på Ösby naturbruksgymnasium. I avvaktan på att elevhem på Ösby iordningställs, skall det avvecklade äldreboendet Lindgården i Kila användas, enligt kommunstyrelsens beslut.

Vård och omsorgsprogrammet blir nytt sökbar program på Kungsängsgymnasiet hösten 2022.

Arbetsförmedlingens reformering har begränsat dialogen med och samarbetet kring deltagare från myndigheten. En förändring som påverkat Arbetsmarknadsenhetens arbete.

## Ekonomi

### RESULTATRÄKNING OCH EKONOMISK ANALYS

Tkr	Bokslut 2020	Budget 2021	Bokslut 2021	Budget-avvikelse
Externa intäkter	-123 181	-142 667	-158 407	15 740
Interna intäkter	-62 513	-64 569	-68 032	3 463
<b>Summa intäkter</b>	<b>-185 694</b>	<b>-207 236</b>	<b>-226 439</b>	<b>19 203</b>
Köp av huvudverksamhet, bidrag	79 104	72 340	83 715	-11 376
Personalkostnader	413 937	453 058	459 960	-6 902
Övriga kostnader	39 909	50 509	-52 169	-1 660
Interna kostnader	202 000	212 458	212 570	-112
<b>Summa kostnader</b>	<b>734 950</b>	<b>788 365</b>	<b>808 414</b>	<b>-20 049</b>
<b>Resultat</b>	<b>549 256</b>	<b>581 129</b>	<b>581 975</b>	<b>-847</b>

Externa intäkter avviker mot budget då statsbidragen har blivit större än budgeterat samt att kommunen under året erhållit bidrag för sjukfrånvaro gällande Covid-19. Kostnader har varit kopplade till dessa statsbidrag.

Interna intäkter är högre då gymnasieskolan har fått fler elever än budgeterat.

Köp av verksamhets underskott beror till största delen på en underbudgetering och att kommunen har köpt fler platser från privata utförare gällande förskoleplatser.

Personalkostnader har varit större än budgeterat men det har täckts av statsbidrag.

### DRIFTREDOVISNING

Tkr	Bokslut 2020	Budget 2021	Bokslut 2021	Budget-avvikelse
Nämndverksamhet	970	850	789	61
Central förvaltning	11 014	19 730	22 241	-2 511
Förskola	133 616	139 027	138 345	682
Gymnasiesärskolan	5 588	6 963	6 394	568
Särskolan	12 324	14 163	14 556	-393
Grundskolan	287 319	287 878	285 128	2 750
Gymnasieskolan	93 139	85 138	91 276	-6 138
Vuxenutbildning	-	7 783	4 258	3 525
SFI	-	3 920	3 183	738

Tkr	Bokslut 2020	Budget 2021	Bokslut 2021	Budget- avvikelse
Arbetsmarknads- enheten	-	15 677	15 806	-129
Kulturskolan	7 971	-	-	-
<b>Summa</b>	<b>549 256</b>	<b>581 129</b>	<b>581 975</b>	<b>-847</b>

**Central förvaltnings** utfall stämmer väl överens med delårsprognos då det ligger en underbudgeterad post för verksamheten.

**Förskolans** utfall skiljer sig något mot delårsprognosen. Skillnaden mellan prognos och utfall beror till stor del på bättre utfall på kosten då frånvaron på förskoleavdelningarna tidvis varit stor på grund av Covid-19.

**Gymnasiesärskolans** utfall skiljer sig 2 000 tkr mot delårsprognosen. Externa kostnader har blivit mindre (700tkr), interkommunala intäkter blivit högre (400tkr) samt att personal och driftkostnader blivit lägre än budgeterat (800 tkr).

**Särskolan** har lämnat 600 tkr bättre resultat än delårsprognosen. Detta är i huvudsak lägre personalkostnader.

**Grundskolan** lämnar 6 470 tkr bättre resultat än delårsprognosen. Årets sista prognos, (oktober) var närmare utfallet då många enheter lyckades förbättra sitt resultat. Stora avvikelser mot prognosen är kosten, ökade statsbidrag samt ett mindre överskott på pedagogisk drift.

**Gymnasieskolans** utfall skiljer sig ca 1 365 tkr mot delårsprognosen. Interkommunala kostnader var underbudgeterade. Skillnaden mot sista prognosen är större då det skiljer 3 451 tkr mot utfallet. Största delen av detta beror på att prognosen på Ösby naturbruksgymnasiet varit skiftande.

**Vuxnas lärande** skiljer sig med ca 3 500 tkr mot delårsprognosen. Under hösten fick UAN besked om en större återbetalning av ett statsbidrag för 2020 samt att reglerna för 2021 statsbidrag förändrades till kommunens fördel vilket vi inte såg i utfallet på förrän i början av januari 2022 då avräkningen mot Västerås skedde.

**SFI:s** utfall stämmer väl med prognosen. Stora delen av överskottet är något högre intäkter från migrationsverket.

**Arbetsmarknadsenhetens** prognos stämmer ganska bra med delårsprognosen. Något högre personalkostnader och lägre intäkter än prognosen gör att utfallet är något sämre.

## INVESTERINGAR

Tkr	Bokslut 2020	Budget 2021	Bokslut 2021	Budget-av- vikelse
Inkomster	-	-	-	-
Utgifter	12 748	4 000	2 499	1 501
<b>Summa</b>	<b>12 748</b>	<b>4 000</b>	<b>2 499</b>	<b>1 501</b>

Alla investeringar är gjorda eller påbörjade. Överskottet kommer begäras över då flytgödselbrunnen på Ösby inte är klar ännu.

## EU-BIDRAG

Vägar framåt är ett projekt med Region Västmanland som projektägare och fyra medverkande kommuner. Projektet arbetar för att ungdomar och unga vuxna i länet ska fullfölja sina studier och förbättra sin hälsa.

I Sala kommun är den primära målgruppen ungdomar på högstadiet med låga meritvärden och deras övergång till gymnasiestudier.

## Målavstämning

Nämndens resultatutvärdering av sina mål och aktiviteter som skall bidra till att uppnå fullmäktiges mål. Måloppfyllelsen bedöms utifrån indikatorer som samtliga redovisas i bilagan Indikatorsammanställning.

- Målet är helt uppfyllt
- Målet är delvis uppfyllt
- Målet är inte uppfyllt
- Mätindikator saknas
- Ingen mätning
- Inget mål satt

## PERSPEKTIV HÅLLBART SAMHÄLLE

### MÅL: VÄXANDE SALA

Text...



### MÅL: EN LÅNGSIKTIG HÅLLBAR SOCIAL UTVECKLING

Text...



### MÅL: EN LÅNGSIKTIG MILJÖMÄSSIGT HÅLLBAR UTVECKLING

Alla barn får plats på förskolan på önskat placeringsdatum.



Antalet elever/lärare i grundskolan hålls på högst 2018 års nivå.

KOMMENTAR: Över hälften av barnen får vänta på förskolaplatser längre än målet anger. Lärartätheten ligger från och med läsåret 20/21 på lägre nivå än målet anger.

## PERSPEKTIV MEDBORGARE

### MÅL: NÖJDA MEDBORGARE OCH BRUKARE

Elever i åk 5 och 9 svarar positivt på; Jag är nöjd med min skola som helhet.



Elever i åk 5 och 9 svarar positivt på; Jag har studiero på lektionerna.

(Kommentar: Skolinspektionens enkät med dessa frågor gjordes senast våren 2020 och nästa gör våren 2022. Bedömningen grundar sig alltså på 2020 års enkät.)

Studeraindex inom Komvux ska ej understiga 4,3 på en 5-gradig skala.

Deltagarindex inom arbetsmarknadsenhetens verksamheter ska ej understiga 8 på en 10-gradig skala.

KOMMENTAR: Senaste resultatet angående elevers nöjdhet ligger under målet. Index för vux och AME är ej mätt 2021.

#### MÅL: GOD SERVICE AV HÖG KVALITET

Andelen elever som är behöriga till gymnasieskolans nationella program är hög. ○

Meritvärdet i årskurs 9 skall öka.

Betygspoäng efter avslutad gymnasieutbildning skall öka.

KOMMENTAR: Meritvärdet har sjunkit men andelen behöriga till gymnasieskolans nationella program ökat. Betygspoängen i gymnasieskolan har ökat något sedan 2019.

#### MÅL: PÅVERKAN OCH INFLYTANDE FÖR KOMMUNENS MEDBORGARE

x

KOMMENTAR: Text....

## PERSPEKTIV MEDARBETARE

#### MÅL: TRYGG, SÄKER OCH UTVECKLANDE ARBETSMILJÖ

x

#### MÅL: DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE FÖR MEDARBETARNA

x

#### MÅL: TYDLIGT OCH BRA LEDARSKAP

Sjuktagen inom Utbildning och arbetsmarknad hålls på en låg nivå. (4 % eller lägre). ⊗

KOMMENTAR: Uppgifter för helår 2021 saknas (31 jan 21), dock kan antas att målet inte uppnåtts, i synnerhet mot bakgrund av pandemin.

## Framtiden

Nämnden ser en fortsatt utmaning i att lösa lokalfrågorna. Det gäller akut Åkraskolans moduler vid Gärdesta, trappen i Vallaskolans äldsta del, Emmylunds, Dalhems och Ekorrens förskola, Varmsätra skola och Möklinta kyrkskola. Det gäller även grundskolan och de särskilda grupperna på Klövervägen.

Därefter följer en rad lokalfrågor som behöver lösas på medellång sikt. Det gäller elevhemmen vid Ösby,

Ösby fastighetsstandard överlag, samt framtiden eller ersättningen av modulerna vid Lärkbacksskolan och Kila skola. Den kartläggning som kommunens lokalstrateg presenterade under våren indikerar också ett stort eftersläpande behov av reinvesteringar i lokaler.

Högstadiet växer kraftigt de närmaste åren, med fler elever. Vi ser också en kraftig ökning av antalet särskoleelever – men där är de långsiktiga prognoserna mer osäkra. Kostnaden per elev är dock stor inom särskolan, vilket påverkar budgeten i hög utsträckning.

Skolinspektionen har granskat kvaliteten i Sala kommuns skolor och indikerar genom anmärkningar och förelägganden att det finns behov av kvalitetsutveckling och förbättringsåtgärder. Kommunen skall lämna svar och redogöra för åtgärder senast i maj 2022.

AME och kollegorna på Vård och Omsorg har inlett ett konstruktivt och fördjupat samarbete kring den gemensamma målgruppen som uppstår ekonomiskt bistånd. Syftet är att skapa bättre förutsättningar till ökad egen försörjning.

Långtidsarbetslösheten ökar oroväckande.

## Verksamhetsfakta

	2019	2020	2021
<b>FÖRSKOLAN</b>			
Kommunal förskola	897	867	839
Fristående förskola	188	193	196
Familjedaghem	16	19	15
Fristående pedagogisk omsorg	51	48	44
Salabarn hos skolhuvudman i annan kommun	9	12	9
<b>GRUNDSKOLAN</b>			
Grundskola och förskoleklass	2646	2687	2758
-varav elever från annan kommun	31	48	48
Salaelever hos skolhuvudman i annan kommun	58	68	64
<b>FRITIDSBEM</b>			
Fritidshem kommunala	1115	1042	1020
-Varav elever från annan kommun	15	20	14
Fristående pedagogisk omsorg	12	10	11
Salaelever hos skolhuvudman i annan kommun	9	10	6
<b>SÄRSKOLAN</b>			
Grundsärl/träningsskola	26	28	35
Fritidshem	6	8	20
<b>GYMNASIUM</b>			
Elever i Sala kommuns gymnasieskolor	668	654	661
-Varav elever från annan kommun	165	198	202

	2019	2020	2021
Salaelever hos annan skolhuvudman	283	279	266
<b>GYMNASIESÅR</b>			
Elever i Sala kommuns gymnasieskola	22	22	19
-Varav elever från annan skolhuvudman	14	14	10
Salaelever hos annan skolhuvudman	1	4	4





**VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2021  
UTBILDNINGS- OCH ARBETSMARKNADSNÄMNDEN**

ANTAGEN S X | 2022-02-08 | DIARIENUMMER 2022/28  
**SALA KOMMUN**

Växel: 0224-74 70 00 | E-post: [kommun.info@sala.se](mailto:kommun.info@sala.se) | Postadress: Box 304, 733 25 Sala

